

Rozhodnutie

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor výkonu štátnej správy (ďalej len „ministerstvo“) ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 65 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), na základe žiadosti Poľovníckeho združenia Podkonice - Vysoká (ďalej len „žiadateľ“) zo dňa 31.12.2010, v súlade s § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. c) zákona a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

povoľuje výnimku

zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. a) zákona. Výnimkou sa povoľuje žiadateľovi usmrtiť – odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Vysoká Podkonice.

Podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona:

1. Odstrel možno zrealizovať odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia do 30.11.2011 poslednou a postriežkou na lokalite Breziny – Jamy, Kalište a Dlhé alebo do 15.12.2011 postriežkou na uvedených lokalitách.
2. Usmrtený bude jedinec, ktorého hmotnosť nepresiahne 100 kg alebo šírka jeho prednej laby je do 12 cm a zároveň dĺžka zadnej laby do 21 cm.
3. Odstrelu nebude predchádzať vnaďenie mäsitou návnadou, s výnimkou možnosti použiť živočíšny materiál v súlade s článkom 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov určených pre ľudskú spotrebu v platnom znení.
4. Plánovaný čas lovu bude vopred oznámený ministerstvom poverenej osobe – Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky - Správe NP Nízke Tatry (ďalej len „kontaktná osoba“).
5. Odstrel medveďa bude neodkladne oznámený kontaktnej osobe s cieľom kontroly dodržiavania podmienok výnimky a vykonania prehliadky usmrteného jedinca.
6. Do príchodu zamestnanca kontaktnej osoby bude ulovený medveď ponechaný na mieste odlovu (**meranie vykonáva výhradne kontaktná osoba**). Zástupca žiadateľa vopred zabezpečí možnosť odváženia uloveného jedinca s presnosťou na 0,5 kg. Hmotnosť usmrteného jedinca sa posudzuje spolu s vývrhom.
7. Žiadateľ umožní zamestnancovi kontaktnej osobe odber vzorky (zo srsti, svaloviny, vnútorných orgánov, krvi a pod.) a zuba z usmrteného medveďa na účely analýz.

8. Formulár "Hlásenie o usmrtení medveďa hnedého" s údajmi o usmrtenom medveďovi zašle žiadateľ na ministerstvo **do dvoch týždňov** od realizácie usmrtenia.

Osobitné predpisy, ako aj ostatné ustanovenia zákona, ostávajú povolením tejto výnimky nedotknuté.

Odôvodnenie:

Listom doručeným dňa 31.12.2010 sa obrátil žiadateľ na ministerstvo so žiadosťou o povolenie výnimky zo zákazov ustanovených zákonom, spočívajúcej v umožnení usmrtiť jedného jedinca chráneného druhu živočícha - medveďa hnedého v roku 2011. Žiadateľ žiadosť odôvodňoval vysokým počtom medvedej populácie a častými stretmi s medveďmi.

Nakoľko podanie neobsahovalo všetky predpísané náležitosti, ministerstvo listom č. 3102/2011-2.2 z 13.1.2011 vyzvalo žiadateľa, aby doplnil žiadosť. Žiadateľ podanie doplnil listom dňa 27.1.2011.

Dňa 28.1.2003 bol na ministerstvo doručený list Lesoochranárskeho zoskupenia VLK (ďalej len „LZ VLK“) so žiadosťou, aby bolo v zmysle § 82 ods. 3 zákona upovedomené o začatých správnych konaniach, v ktorých môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené zákonom a ktoré sa dotýkajú udeľovania výnimiek z ochrany druhov alebo území. Na jeho základe ministerstvo upovedomilo LZ VLK aj o predmetnom konaní. LZ VLK sa prihlásilo do konania listom dňa 19.1.2011.

Najvyšší súd (rozsudok 5Sžp/41/2009 a iné) na základe rozsudku súdneho dvora C-240/09 priznal LZ VLK postavenie účastníka správneho konania v situácii, keď toto právo z platnej vnútroštátnej úpravy združeniu nevyplývalo. Rovnako rozhodovali všetky senáty Najvyššieho súdu SR, ktoré v tejto veci rozhodovali. V zmysle § 3 ods. 4 správneho poriadku správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Na základe tejto skutočnosti minister životného prostredia Slovenskej republiky rozhodol, že ministerstvo má konať v zmysle citovaného ustanovenia správneho poriadku a že LZ VLK má v predmetnom konaní postavenie účastníka konania.

Ministerstvo si k žiadosti žiadateľa, ako aj k ostatným žiadostiam skutkovo zhodných prípadov, vyžiadalo stanovisko Štátnej ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“). ŠOP SR (list č. ŠOP SR/490/2011 zo dňa 1.3.2011, doručený na ministerstvo 4.3.2011) posúdila predloženú žiadosť a odporučila povoliť usmrtenie jedného medveďa hnedého v predmetnom revíri, vzhľadom na pretrvávajúce ohrozovanie zdravia a bezpečnosti obyvateľov žijúcich v okolí revíru, resp. navštevujúcich revír z pracovných dôvodov alebo z dôvodov rekreácie.

Listom zo dňa 7.3.2011 ministerstvo oboznámilo s podkladmi rozhodnutia účastníkov konania.

Žiadateľ sa k predloženým podkladom nevyjadril.

LZ VLK, zastúpené JUDr. Rajtákovou, advokátkou, listom zo dňa 17.3.2011, ktorý bol na ministerstvo doručený dňa 21.3.2011, obsahlo vysvetlilo presvedčenie, prečo má v predmetnom konaní postavenie účastníka konania.

LZ VLK ďalej vytklo ministerstvu, že v listine „Oboznámenie s podkladmi rozhodnutia“ mu neboli doručené aj žiadosti jednotlivých žiadateľov aj s prílohami.

Ministerstvo zaslalo LZ VLK všetky žiadosti žiadateľov o povolenie usmrtiť medvede hnedé v r. 2011 prostredníctvom komunikačného odboru MŽP SR. V zmysle § 23 ods.1 citovaného zákona majú účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom. Nič nebránilo LZ VLK, ak sa domnievalo, že potrebuje viac informácií o predmetnom konaní, využiť svoje práva.

LZ VLK citovalo z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, ktorý zrušil rozhodnutia ministerstva v r. 2007 a namietalo, že ministerstvo sa neriadi zákonom o ochrane prírody a krajiny ani smernicou o biotopoch.

Ministerstvo sa nestotožňuje s vyjadrením LZ VLK. K tomu máme nasledovné stanovisko.

Správny orgán podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie; pritom nie je

viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie však určuje správny orgán, ktorý môže na dokazovanie použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 40 ods. 2 zákona môže ministerstvo v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov. Z dostupných údajov ŠOP SR, žiadateľa, ako aj z informácií predložených žiadateľom (list starostu obce Podkonice) je zrejmé, že populácia medveďa hnedého v predmetnom revíri nie je ohrozená. Naopak všetko nasvedčuje tomu, že tento chránený druh živočícha v tomto revíri prosperuje a jeho populácia narastá. Niet preto dôvod spochybňovať splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie tohto živočícha, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. Ministerstvo sa svojimi kritériami na povolenie výnimky (prednostné povoľovanie výnimiek mimo území s 3. až 5. stupňom ochrany, ktoré slúžia ako jadrové zóny klľudu pre medveďa a hlavne na okraji areálu rozšírenia medveďa) snaží dosiahnuť udržanie populácie v priaznivom stave v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti o obyvateľov. Rozširovanie areálu a postup do oblastí zasiahnutých ľudskou činnosťou, častejšie vyrušovanie medveďom, ako aj jednoznačne preukázané hlásenia o zvýšenej počte medveďov aj v pôvodných miestach výskytu, nesporne nasvedčujú skutočnosti, že v poľovnom revíri Vysoká Podkonice je zvýšený stav populácie medveďa hnedého.

Pokiaľ ide o posúdenie otázky existencie inej alternatívy k povoleniu výnimky vykonávať rôzne opatrenia je nepochybne žiaduce a mali by mať prednosť pred usmrčovaním chránených druhov živočíchov. Pokiaľ však dochádza k synantropizácii chránených šeliem, ako je medveď hnedý a s tým spojenému ohrozeniu zdravia a bezpečnosti obyvateľov, nemožno v reálnom čase situáciu riešiť inak ako povolením výnimky na usmrtenie tohto živočícha. Zmierňujúce opatrenia preto za danej situácie vec neriešia a nepredstavujú skutočnú alternatívu k povoleniu výnimky. Ministerstvo sa v súvislosti s posúdením existencie alternatívy k povoleniu výnimky zaoberalo možnosťou odchyty medveďov a ich prípadného umiestnenia do ZOO alebo do iných lokalít. Boli oslovené všetky ZOO v Slovenskej republike aj v Českej republike, či by v prípade odchyty medveďa hnedého mohli takéhoto medveďa umiestniť v svojich zariadeniach. Všetky ZOO odpovedali, že buď medvede nechovajú alebo majú plné stavy. Nerealizovateľné je tiež premiestňovanie medveďov do iných lokalít z dôvodu, že odchytené synantropné medvede sú navyknuté hľadať potravu pri ľudských obydliach. Tým by sa len problém preniesol na iné miesto.

Ministerstvo, pri rozhodovaní o výnimkách z podmienok ochrany chráneného druhu, odôvodňuje vydanie výnimky podľa ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona. V zmysle tohto ustanovenia zákona je právne irelevantný vznik škodného účinku, pretože keď následok na zdraví alebo živote vznikne, uvedené ustanovenie stráca na význame. Netreba pripomínať, že Ústava SR prioritne chráni život a zdravie ľudí, preto zákon pripúšťa aj určité výnimky a v citácii písmena c) § 40 ods. 3 zákona nevyžaduje vznik následku, ale preferuje ochranu pred vznikom škodlivého následku. Na to, aby sa predišlo stretom medveďov s ľuďmi, je podľa názoru ministerstva potrebné udržiavať populáciu medveďa v takom počte a na takom areáli, aby nedochádzalo k jeho rozširovaniu tam, kde nie je dostatok prirodzenej potravy, kde však je omnoho väčšia ponuka potravy, pre medveďa z umelých zdrojov (včelíny, odpadky, hospodársky chov dobytky). V prípade, ak by k tomu dochádzalo, výraznou mierou by sa zvyšovala hrozba toho, že si medveď bude zabezpečovať potravu práve z takýchto zdrojov, čím by sa zároveň omnoho zvýšila i hrozba napadnutia ľudí a tým obava o zdravie a bezpečnosť obyvateľov.

Poľovný revír Vysoká Podkonice má výmeru 3390,3 ha, z toho je LPF 1357,8 ha a PPF 2032,4 ha. Poľovný revír sa nachádza v 2. stupni ochrany. V revíri je pretrvávajúci vysoký stav medvedej populácie a zvyšovanie počtu jedincov vo veku 4 – 6 rokov. Každoročne sa opakujú škody na plodinách a ovciach, vysoké škody sú na porastoch kukurice, pšenice a v ovocných záhradách. Sú zaznamenané strety občanov príľahlých obcí. Z charakteru poľovného revíru, ako aj miesta možného ohrozovania občanov, bolo možné vo výrokovej časti rozhodnutia určiť, že pre postriežku je určenou lokalitou v poľovnom revíri Vysoká Podkonice lokalita Breziny – Jamy, Kalište a Dlhé. Povolenie

výnimky na usmrtenie medveďa v tejto lokalite je teda možné považovať za riešenie preventívneho charakteru, ktoré je v záujme ochrany a bezpečnosti obyvateľov tak, ako to vyžaduje § 40 ods. 3 písm. c) zákona.

Čas lovu ministerstvo určilo do 30.11.2011 poslieďkou a postriežkou, resp. do 15.12.2011 postriežkou. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadateľ lov v revíri musí pripraviť (zriadiť vnaďisko, určiť strelca a pod.) ministerstvo v podmienke rozhodnutia ukladá žiadateľovi nahlásiť konkrétny čas lovu ministerstvu prostredníctvom poverenej osoby.

Ministerstvo listom č. 4143/2009-2.1 zo dňa 5.3.2009 poverilo ŠOP SR, aby prostredníctvom svojich organizačných zložiek vykonávala úlohy uvedené vo výrokovej časti rozhodnutí Ministerstva životného prostredia SR, odboru výkonu štátnej správy a následne kontrolovala splnenie podmienok týchto rozhodnutí.

Voľne žijúce zvieratá možno vnaďiť mäsitou návnadou, len ak ich mäso nie určené pre ľudskú spotrebu. Povolenie na užívanie takýchto živočíšnych produktov udeľuje formou rozhodnutia Štátna veterinárna a potravinová správa SR.

Po posúdení žiadosti žiadateľa podľa vyššie uvedených pravidiel, rozhodlo ministerstvo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ministerstvo vo výroku tohto rozhodnutia žiadateľa upozornilo, že povolením výnimky ostávajú nedotknuté osobitné predpisy [napr. zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve, nariadenie Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi, napr. vývoz trofeje (medvedej kože) z EÚ je možný len s platným povolením (permit CITES), komerčná činnosť na území EÚ len s platnou výnimkou, nariadenie (ES) 1774/2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov neurčených pre ľudskú spotrebu - dostupné na www.eur-lex.europa.eu], ako aj ostatné ustanovenia zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava.

Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, pokiaľ nebol vyčerpaný riadny opravný prostriedok

Mgr. Lenka Jamborová
poverená riadením odboru

Rozhodnutie dostane:

1. Poľovnícke združenie Podkonice – Vysoká, Ing. Ján Bobák, 976 41 Podkonice 200
2. JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka, Štúrova 20, 042 83 Košice

Po nadobudnutí právoplatnosti na vedomie:

1. Krajský úrad životného prostredia, Nám. Ľ.Štúra 1, 974 00 Banská Bystrica
2. Obvodný úrad životného prostredia, Skuteckého 19, 974 01 Banská Bystrica
3. ŠOP SR – Správa NP Nízke Tatry, Lazovná 10, 974 01 Banská Bystrica
4. ŠOP SR, Tajovského 28/B, 974 01 Banská Bystrica
5. SIŽP - inšpektorát ŽP, odbor IOPaK, Jegerovova 29 B, 974 01 Banská Bystrica